

Ons ziekenhuis is een dorp in de stad. Jan Van Rompaey trok naar de koffiешop van campus Gasthuisberg. Om er te luisteren naar gewone en bijzondere verhalen van mensen die hier passeren.

DORP IN DE STAD

Jan Van Rompaey

“Hier zie je hoe kwetsbaar mensen zijn”

Sinds mijn eerste grote buitenlandse televisiereportage over Vlaamse truckers, in een desolate uithoek van Turkije, ben ik gefascineerd door truckchauffeurs. Vaak vrije vogels met een loodzwaar beroep dat ze voor geen geld willen opgeven. Nu zit zo iemand voor mij, in de koffiешop. Alleen, aan een tafeltje bij het raam, blik in de verte, met een verschaalde Westmalle. Hij is pas vijftig, maar ziet er ouder uit: doorgroefd gezicht, zorgelijke blik. Om zijn pols: het patiëntenbandje van de afdeling nefrologie. Zijn ene nier had het na 46 jaar opgegeven, hij was al enkele jaren aan de nierdialyse. Nu is hij opgenomen met bronchitis.

LUC (50)

Luc: “In het begin leek alles normaal, ze behandelden de longontsteking en ik ging zoals voorheen naar de nierdialyse, drie keer per week. Maar nu hebben ze ontdekt dat ik

“Ik ben dat gewend, alleen zijn”

ook maagkanker heb. Niet uitgezaaid, dat is nog een meevaller. Ze spreken van drie maanden chemo, kijken of dat iets uithaalt. En daarna misschien de maagtumor operatief weghalen. En heel misschien krijg ik een niertransplantatie. Dat zou al veel oplossen, maar ik sta op de wachtlijst.”

Het is een feestdag. Krijg je geen bezoek?

Luc: (aarzelend) “Ach, bezoek hoeft voor mij niet. Ik heb geen relatie meer, ik ben liever alleen. Ik ben dat gewend, alleen zijn. Een internationale trucker is vaak lang onderweg.”

“Meestal kwam ik in het weekend thuis om zondagavond alweer te vertrekken. Frankrijk, Engeland, Duitsland, Zwitserland, altijd onderweg. Ik vervoerde alles: staal, frisdrank, noem maar op. Weinig rust, veel rijden, en niet ongevaarlijk. En vooral: altijd die druk om op tijd aan te komen, te laden of te lossen, en

Luc: "Geef mij maar het leven van een trucker: je bent je eigen baas"

weet waar het laden en lossen snel gaat en waar je tijd verliest, en je regelt je rijtijden. Je slaapt in de cabine, je eet waar je wil, of je eet gewoon niet."

Je bent niet de enige trucker met een maagprobleem.

Luc: "Dat kan niet anders. Altijd haastig eten, veel eten, zwaar eten. En dan weer in de vrachtwagen, je maag dichtgeplouid. De jongste jaren moest je verplicht rust nemen, op een parking, vaak met een routierrestaurant. En ja, dan eet je meer dan goed voor je is. Een andere ontspanning is er niet. Gezond is anders. Nogal wat truckers hebben een maagzweer. Dat dacht ik ook van mezelf, tot ..."

"Nu maar afwachten hoe het hier verdergaat. Misschien stoppen ze de kanker, misschien kunnen ze de tumor verwijderen, misschien ... Maar dan moet ik nog altijd naar de nierdialyse. Misschien krijg ik een nieuwe nier. *Véél misschiens*. Maar mijn baas heeft gezegd: als je morgen beter bent, staat je truck klaar. Dat geeft me weer moed. Want anders is er niet veel om blij mee te zijn."

ELZA (61)

Ze bladert door een krant en nipt met zuinige slokjes van een trap-pist, een tripel nog wel ("beter één stevige pint dan drie slappe pinten"). Haar man is 65 en al een maand opgenomen in het ziekenhuis. Lever, nieren, van kwaad naar erger. En polineuropathie, een aandoening van het zenuwstelsel.

Elza: "Mijn man is al vaker lange tijd opgenomen geweest. Vorig jaar zes maanden, hier en in campus Pellenberg. Doordat hij zo zwak is, is hij een gewillig slachtoffer van allerlei bacteriën. En die lever ... hij dronk graag een glas. Hij was wél een thuisdrinker. Hij was buschauffeur en heeft nooit een druppel aangeraakt tijdens het werk. Zijn werk ging voor alles, hij deed het met hart en ziel. Ik denk niet dat hij in al die

Elza: "Ik leefde helemaal in functie van mijn man, boodschappen doen was mijn enige ontspanning"

jaren één keer te laat is gekomen. De huisarts heeft geprobeerd om hem wat matiger te doen drinken. Ik heb het hem ook vaak gevraagd, maar het was onbegonnen werk. Nu beseft hij het wel, maar het is te laat."

Was je soms boos op hem?

Elza: "Nee hoor, helemaal niet. Het is zo'n brave man. En ik zie hem zo graag. Ik had er begrip voor. Hij was 55 toen hij stopte met werken en het werd erger omdat hij veel alleen thuis was, want ik werkte toen nog voltijds. Hij begon toen ook overdag

"Hij zegt vaak: hoe moet het met mij verder als ik jou niet meer heb?"

te drinken, soms sterk bier (*wijst naar haar glas*) en al eens een whisky. Dat mengen, dat was niet goed. Maar nee, ik heb hem nooit iets verweten, hij was een gewoontedrinker. Hij werd ook niet agressief van het drinken."

"Vorig jaar kreeg hij een delirium, met sterke hallucinaties, een gevolg van de ontwenning en van de medicatie. Hij zag dingen die er niet waren: ratten, vissen, altijd dieren. Dat is hard, maar je leert daar eigen-

weer te vertrekken. In het begin was er weinig of geen controle op rijtijden en overuren. Het gebeurde dat ik zondagavond naar Hamburg vertrok om maandagavond alweer terug te zijn. Onafgebroken aan het stuur gezeten, bijna niet gegeten, niet geslapen. Dat kan nu niet meer."

Is het daarom misgegaan in je relatie?

Luc: "Dat heeft zeker een rol gespeeld. Het kon niet blijven duren. Op een dag kwam ik thuis en het huis was leeg. Alles weg. Ik was 35 en ben nooit meer hertrouwd."

Voor een vrouw is zo'n truckersleven wel moeilijk ...

Luc: "Tja, ze wist het toen we trouwden. Ik was toen al internationale chauffeur, maar ze zag er geen graten in. Ik kwam vaak afgepeigerd thuis en zei dan soms geen woord meer. Ik deed het zo graag: die ongebreidelde vrijheid. Heel wat anders dan in een fabriek aan de lopende band staan met de bazen die toekijken. Dat heb ik geprobeerd, maar niet lang volgehouden. Nee, geef mij maar het leven van een trucker! De baas is ver weg, je bent je eigen baas. Na enige tijd ken je de klanten, je

Peter: "Kinderen zijn zo kwetsbaar, je moet zoveel mogelijk in de buurt zijn."

lijk mee leven. En je hoopt dat het van voorbijgaande aard is. Het *is* ook voorbijgegaan."

Kom je vaak naar hier?

Elza: "Elke dag. Nu ben ik met pensioen, maar toen ik nog deeltijds werkte was het een zware dobber. Ik woon in Hoeilaart en moet met het openbaar vervoer komen. In die tijd had ik precies tien minuten tussen aankomst van het werk en vertrek naar het ziekenhuis. Elke werkdag. Ik probeerde wat te slapen op de bus."

"Als hij thuis was, ging het wat beter omdat hij zichzelf wel enkele uren kon behelpen. Maar dan waren de nachten weer moeilijk, hij is een slechte slaper. Ik leefde helemaal in functie van mijn man, boodschappen doen was mijn enige ontspanning. 'In goede en kwade dagen' zegt het gezegde. Maar de goede dagen waren zeldzaam. Kijk: dat is hij, vorig jaar *(toont een foto op haar gsm, een man ligt op een ziekenhuisbed, ik schrik)*. Ja, toen maakte hij het echt niet goed. Toen heb ik gedacht: nu is het gedaan. Ik wens het niemand toe."

Hebben jullie kinderen?

Elza: "Nee. Mijn man heeft twee kinderen uit een vorig huwelijk, maar die kijken niet naar hem om. Dat heeft hem veel verdriet gedaan en was zeker een van de oorzaken van dat drinken. En hij mist zijn kleinkinderen."

Hoe denk je dat het zal evolueren?

Elza: "Ik kan hooguit hopen dat zijn toestand stabiliseert, dat zijn lever nog een beetje blijft functioneren. Genezen zal hij niet. Ook als ik hem terugkrijg zal hij zwaar hulpbehoevend blijven en zal ik voor hem moe-

ten zorgen. Maar ik zal dan proberen om hem zo lang mogelijk thuis te houden, zolang het leefbaar is. Ik heb een traplift laten installeren. En ik heb hem ook op de wachtlijst van een rusthuis laten zetten, want ik durf er niet aan denken dat *hij* alleen zou achterblijven. Zijn kamergenoot vertelt dat zijn eerste woord bij het wakker worden is: Elza. *(lacht liefdevol)* Hij kan niet zonder mij. En ik niet zonder hem ..."

Wat als hij er niet meer zal zijn?

Elza: "Ach, ik heb al zoveel meegeemaakt. Ik heb mijn ouders verloren toen ik nog erg jong was, bijvoorbeeld. Ik heb inmiddels ook geleerd om zelfstandig te leven, maar het blijft natuurlijk hard. Maar hoe moet het verder als hij mij overleeft? Daar pieker ik over! Hij zegt vaak: 'Hoe moet het verder als ik jou niet meer heb?'"

PETER (32)

In de kinderwagen ligt Lucas, pas vijf maanden geworden. Vader schuift hem behoedzaam heen en weer, speelgoedjes schommelen. Lucas zuigt aan zijn fopspeen en kijkt met zijn blauwe ogen aandachtig naar de wereld. Vader wacht op Sara, zijn vriendin. Ze is haar vader gaan bezoeken, opgenomen na een zwaar hartinfarct. Openhartoperatie. Peter werkt bij een notaris, Sara is journaliste.

Peter: "Als ik Lucas hier zie liggen tussen al die mensen in deze koffieshop, patiënten en bezoekers, dan denk ik: hoe kwetsbaar is een mens. Er kan hem zoveel overkomen. Hij

kan een ongeluk krijgen, ziek worden. Je ziet hier zo veel jonge mensen met een probleem. Hier in de koffieshop zie je dat met iedereen iets kan gebeuren. Daarin zijn we allemaal gelijk: rijk of arm."

"We hebben lang getwijfeld of we wel een kind op deze wereld zouden zetten. Wat als dat kind geboren wordt en er iets mis mee is? Wat als het nadien misgaat? Want we droppen dat kind in een wereld die veel gevaar inhoudt. Let wel, het is een gezonde start geweest, maar je weet wat de weg zal zijn. Het is dus geen onverdeelde vreugde, er blijft altijd een gevoel van angst. Een kind van acht in mijn familie is gestorven aan een hersentumor. Dat doet je nadenken. Hier, in campus Gasthuisberg, word je daar direct mee geconfronteerd. Er zijn dingen in het leven die je niet in de hand hebt. Het lot, of hoe je het ook noemt."

"Hier in de koffieshop zie je dat met iedereen iets kan gebeuren"

"Ik ben nog jong, maar ik zie toch hoe rondom mij mensen beginnen weg te vallen. En vooral: hoe de generatie van mijn ouders uitgedund wordt en hoe de link met de familie wegvalt. Je zegt dan wel: de dood hoort bij het leven ... Maar dat zinnetje is makkelijk gezegd. De realiteit is altijd harder."

"Ik zie het ook wanneer mensen bij de notaris komen na een overlijden. En ik realiseer me meer en meer hoe groot de impact daarvan is. We benaderen de dood natuurlijk met een zekere zakelijkheid, maar het wordt vaak emotioneel. Er is verdriet, maar er zijn ook familievetes die naar boven komen. En soms vraag ik me dan af: loont het allemaal wel de moeite, dat geruzie om wat geld, die twisten?" *(zoontje Lucas is ingeslapen, vader dekt hem vertederd toe)*

Denken jullie aan een tweede kind?

Peter: "Ja, daar praten we over. We zouden het wel willen. Maar dan denk ik: we wonen in Antwerpen en ik werk in Brugge. Ik kom rond acht

uur thuis, dat is laat. We brengen Lucas nu naar een kinderopvang. Als er nog een tweede komt, wordt het allemaal moeilijker. Een kind moet zich schikken naar ons, maar eigenlijk zou het andersom moeten zijn. Ik wil geen vader zijn die alleen maar de kinderen in bed stopt en voor de rest van de dag onzichtbaar is. Je hebt tenslotte een verantwoordelijkheid.

Kinderen zijn zo kwetsbaar, je moet zoveel mogelijk in de buurt zijn. Er zal dus eerst iets in ons leven moeten veranderen."

"Mijn vrouw Sara pleit voor een tweede kind, ik ben eerder terughoudend omdat ik beseft dat we ons zullen moeten reorganiseren. We hadden gehoopt dat Lucas sommige dagen zou worden opgevangen door mijn schoonouders. Maar kijk, na het hartinfarct van vader moesten we een andere oplossing zoeken. En als er iets gebeurt, zit ik in het verre Brugge ... en Sara moet binnenkort naar Mechelen pendelen. Als er een tweede kind komt, zal ik moeten uitkijken naar een job dichtbij huis, denk ik." Sara wordt in haar werk ook geconfronteerd met dat soort problemen. Toen ze hoogzwanger was, moest ze

voor een vrouwenblad een interview doen met iemand die pas een kindje had verloren. Ze had die vrouw vooraf gebeld om haar te vragen of dat niet te pijnlijk was. En ze is zelf huihlend thuisgekomen. Dat maakt allemaal dat onze angst groter wordt. Maar die angst alleen mag niet alles overheersen, anders was hij (*wijst naar*

"Ik ben al blij dat er niet over kanker gesproken wordt"

Lucas) er niet geweest. En dat zou pas erg zijn (*lacht*)."

STEFAN

Een staander met twee infusen. De staander fungeert meteen ook als kapstok, want er hangt een kinderjasje aan van een jongetje dat hier rondloopt. Gilles is zeven. Vader Stefans rechterarm is overdadig getatoeëerd. Stevig postuur. Geen katje om zonder handschoenen aan te pakken, denk ik. Naar hier gebracht met hevige pijn: ontsteking van de pancreas.

Stefan: "Ik ben hier nu een week en ze hebben de oorzaak nog niet gevonden. Maar bang ben ik niet. Wat het ook moge zijn, je kunt er altijd tegen vechten. En ik ben een doorzetter. Ik ben al blij met deze diagnose: tot nog toe wordt er niet gesproken over kanker." "Gelukkig kan ik probleemloos met

ziekteverlof. Ik ben controleur bij de bussen van De Lijn in Brussel. Controleur, dat betekent in mijn geval: als een buschauffeur ergens in de problemen raakt, door een zwartrijder of een agressieve reiziger, een vechtpartij of een ongeval, dan rijdt ik er met de motor naartoe. Om de chauffeur te helpen of de orde op de bus te herstellen."

Dat is niet evident in een stad als Brussel.

Stefan: "Het wordt elke dag moeilijker. De agressie tegenover de chauffeurs

Service Residentie

Populierenhof

POPULIERENLAAN 10 - 3001 HEVERLEE-LEUVEN

☎ 016/20 14 64

24u op 24u verpleegkundige zorgen door eigen medewerkers, in een groene, rustige en veilige omgeving met mogelijkheid tot uitgebreid dienstenaanbod

De zekerheid dat u op ieder moment van de dag of nacht beroep kunt doen op eigen vakkundig personeel.

Genieten van de privacy van uw zelfgerichte flat

armonea

Directeur: Dhr. Günther Geeraerts
e-mail: populierenhof@armonea.be
website: www.armonea.be

Omdat uw comfort ons nauw aan het hart ligt!

ThyssenKrupp Encasa geeft vrijheid en zelfstandigheid aan iedereen die problemen heeft met zijn mobiliteit en biedt een oplossing op maat van uw behoeften en wensen.

Trapliften

Huisliften

Platformliften

Alle verdiepingen opnieuw bereikbaar!

Bel gratis

☎ 0800 12 697

24u/24, 7d/7

Wij adviseren u de ideale oplossing, geheel vrijblijvend.

www.tk-encasa.be

ThyssenKrupp Encasa
Life in motion.

wordt alsmaar frequenter en Brussel is groot. Het komt erop aan om zo snel mogelijk ter plaatse te zijn, niet gemakkelijk met het toenemende verkeer. Het is ook niet ongevaarlijk: je kunt altijd iemand tegenkomen die sterker is. Soms gaat het er heftig aan toe. De Lijn probeert niet negatief in het nieuws te komen, we passen dus op onze tellen. Maar je hebt van die bendes ... De lijn naar Aalst, de stations Simonis en Ribeaucourt en Molenbeek. Ik vertrek altijd met de gedachte dat het heel ernstig is. Dan kan het alleen maar meevallen. Vier geweldenaars op de bus, die maken mij niet bang. Wie bang is, kiest beter een andere job."

Ben je een motorfreak? Die motor is wel je bondgenoot.

Stefan: "Natuurlijk rij ik vaak met de motor. Vier jaar geleden heb ik een zwaar ongeval gehad. Ik reed met mijn eigen motor in volle snelheid

frontaal tegen een bus die van haar rijvak was afgeweken. Ik was danig toegetakeld. De bus is daarbij ook nog eens over mijn heen gereden. Gevolg: zenuwen geraakt en blijvende reumatische pijnen. Sindsdien ben ik pijnpatiënt."

"Wat later kreeg ik nog een ongeval, dit keer met een motor van het werk. Opnieuw *perte totale*. En dit jaar nog eens. Ik was nooit in fout, maar ja. Ik heb dus al wat dagen in ziekenhuizen doorgebracht, vier keer geopereerd. Ik heb zelfs gevraagd om mijn been te amputeren, als de pijn daarvoor zou wegblijven, maar dat vonden ze niet kunnen. Met een prothese motorrijden is mogelijk, ik heb een vriend die dat doet. Maar dat zou mijn werkgever natuurlijk niet toestaan."

Gevaarlijk tuig toch, zo'n motor.

Stefan: "Absoluut. Maar het motorrijden zit gewoon in mijn bloed. Mijn

vader was ook een motorfan, hij is nog bij de wegpolitie geweest. Maar het is waar, een motorrijder is uiterst kwetsbaar."

Gilles komt afscheid nemen. Hij vertrekt naar zijn moeder. Het afscheid is emotioneel: Gilles slaat zijn armen om hem heen en zoent hem overvloedig.

Stefan: "Ik ben gescheiden, vier jaar geleden. Nadat ons zoontje was geboren ging het de verkeerde kant uit: mijn vrouw klampte zich aan hem vast. Op een bepaald moment waren we niet langer meer met drie, maar met twee. Ik had het gevoel dat ik er niet bij hoorde. We hebben er veel over gepraat. Ik neem het haar niet kwalijk, maar het was voor mij niet leefbaar."

Zo bekeken is het nu eigenlijk beter?

Stefan: "Dat vindt Gilles ook, zijn ouders ruziën nu niet meer. Hij verblijft telkens een week bij mij en twee weken bij mijn ex. Dat is niet gemakkelijk, nu ik in het ziekenhuis lig: deze week zou hij bij mij wonen. Nu blijft hij enkele dagen bij mijn zus en dan bij mijn ouders en dan weer ... We bellen wel, maar dat is toch niet hetzelfde."

"De enige angst die ik ken, is de angst dat mijn zoontje iets zou overkomen. Ik kom goed overeen met mijn ex en ik weet dat ze goed voor hem zal zorgen mocht ik wegvallen. Dat is een troost. Maar hij is nu eenmaal het liefste wat ik heb. Kijk ..."
Stefan ontbloot zijn enkel, waarop in sierlijke letters Gilles staat getatoeëerd.
 "En zo heb ik er nog. Ik zie hem niet graag vertrekken. Ik toon niet gauw emoties, die blijven binnen. Maar voor mij betekent Gilles alles. En dat gevoel is door de scheiding alleen maar intenser geworden."

Die avond lees ik in de krant: "Op een lijnbus in Molenbeek zijn een buschauffeur en een passagier aangevallen door twee jongeren. De twee slachtoffers moesten naar het ziekenhuis". Daar zal Stefan dit keer niet bij geweest zijn. ▀

Stefan: "De enige angst die ik ken, is de angst dat mijn zoontje iets zou overkomen."